نقش تشخیصی روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس

نوشین افخمی[1]

۱. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر، گروه روانشناسی، اسلامشهر، ایران. (نویسنده مسئول).

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره پنجم، شماره چهل و چهارم، خردادماه ۱۳۹۹، صفحات ۱۱-۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش تشخیصی روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس بود. طرح پژوهش، تابع تشخیص دوگروهی بود. جامعهٔ موردبررسی دختران با بلوغ زودرس دوره متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بودند. به این منظور تعداد ۳۰ نفر با بلوغ زودرس دارای ترس از ارزیابی منفی و ۳۰ نفر با بلوغ زودرس بدون ترس از ارزیابی منفی به شیوهٔ در دسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های فرم کوتاه پرسشنامه روان سازه‌های سازش نایافته اولیه یانگ (۲۰۰۵)، پرسشنامه استراتژی‌های مقابله با تنیدگی لازاروس و فولکمن (۱۹۹۸) و فرم کوتاه ترس از ارزیابی منفی لری (۱۹۸۳) پاسخ دادند. داده‌های گردآوری‌شده با آزمون تحلیل تشخیص تجزیه‌وتحلیل شد. نتایج تحلیل ممیزی نشان داد که با کمک خودمختاری و عملکرد مختل و استراتژی‌های هیجان‌مدار و مسئله مدار می‌توان ترس از ارزیابی منفی را پیش‌بینی کرد. تحلیل ممیزی توانست با ۸۸/۳ درصد پیش‌بینی صحیح دختران با بلوغ زودرس را به دو گروه با و بدون ترس از ارزیابی منفی طبقه‌بندی نماید. نتایج این پژوهش نشان‌دهندهٔ اهمیت کمک خودمختاری و عملکرد مختل و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی در امکان تمایزگذاری بین دختران دارای بلوغ زودرس با و بدون ترس از ارزیابی منفی بوده و لذا می‌توان از این متغیرها در بحث پیشگیری از رفتارهای آسیب‌زای اضطرابی و ترس از ناشی از بلوغ زودرس توسط مشاوران و روانشناسان استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: روان سازه‌های سازش نایافته اولیه، استراتژی‌های مقابله با تنیدگی، ترس از ارزیابی منفی، بلوغ زودرس

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

مقدمه

بلوغ دورانی است که در طی آن کودک شاهد انواع تغییرات در وجود خود می‌شود که این تغییرات متضمن تبدیل وی به فرد بالغ و بزرگ‌سال می‌شود. به‌طور میانگین سن بلوغ در دختران بین ۸ تا ۱۳ سال و در پسران بین ۹ تا ١٤ سالگی شروع می‌شود. بلوغ زودرس عبارت است از پیدایش صفات ثانویه جنسی قبل از سن ۸ سالگی است (وینتر، دوراند و برائونر[۱]، ۲۰۱۹). وارد شدن کودک زودتر از موعد به دنیای بزرگ‌سالی می‌تواند مشکلاتی برای آن‌ها در زمینه‌های اجتماعی به وجود آورد و منجر تجربه سطوح اضطراب و ترس از ارزیابی منفی[۲] توسط دیگران در آن‌ها شود (لی، کواک، جو[۳]، ۲۰۱۹). در بافت روان میان فردی نگرانی نوجوانان درباره ارزیابی منفی و نامناسب دیگران از آن‌ها به‌عنوان یک عامل بازدارنده درون فردی و انعکاس آن در گستره‌ای از پدیده‌های اجتماعی روان‌شناختی نظیر همرنگی یا همنوایی[٤]، رفتار از نظر اجتماعی حمایت‌کننده، ابراز وجود[٥]، اسنادهای خودیاری کننده[٦]، اضطراب اجتماعی، تفاسیر خودناتوان ساز[۷]، تغییر نگرش، اطاعت و تسهیل اجتماعی تعمق پذیر است (اسچلنکر[۸]، ۱۹۸۰؛ به نقل از امرایی، خدایی، شکری، گراوند و طولابی، ۱۳۹۰).

یکی از متغیرهایی که می‌تواند ترس از ارزیابی منفی در نوجوانان دارای بلوغ زودرس را تشدید کند، روان سازه‌های سازش نایافته اولیه است. ازآنجایی‌که روان سازه‌های سازش نایافته اولیه می‌تواند منجر به هراس اجتماعی در افراد شوند، همین هراس و ترس از روابط اجتماعی و تقابل رو در روی با افراد می‌تواند ترس از ارزیابی را در دیگران تشدید کند (زینل و یوزر[۹]، ۲۰۲۰). بر اساس نظریه یانگ، روان‌سازه‌ها به دلیل ارضا نشدن نیازهای هیجانی اساسی دوران کودکی از جمله دلبستگی ایمن به دیگران، خودگردانی، کفایت و هویت، آزادی در بیان نیازها و هیجان‌های سالم، خودانگیختگی و تفریح، محدودیت‌های واقع‌بینانه و خویشتن‌داری به وجود می‌آیند. به عبارتی، روان سازه‌های سازش نایافته اولیه به‌عنوان باورها، موضوعات و الگوهای مرکزی خود تخریب‌گری به شمار می‌روند که مداوم در طول زندگی به دلیل ارضا نشدن نیازهای دوران اولیه زندگی افراد تکرار می‌شوند (یانگ و کلوسکو و ویشار[۱۰]، ۲۰۰۳؛ به نقل از سیمپسون، سیمیوناتو، اسموت، ون ورسویجک، هایس، سوگلریس و رید[۱۱]، ۲۰۱۹).

از طرفی دیگر، بلوغ زودرس می‌تواند نحوه مقابله با تنیدگی را تحت تأثیر قرار دهد. نوجوانان استراتژی‌های هیجان‌مدار بیشتری را مورداستفاده قرار دهند که همین امر می‌تواند ترس از ارزیابی منفی را در آنان تشدید کند. استراتژی‌های مقابله‌ای دربرگیرنده دو

1. Winter, Durand & Brauner
2. fear of negative evaluation
3. Lee, Kwak & Ju
4. conformity
5. assertiveness
6. self-help attribution
7. disempowering interpretation
8. Schlenker
9. Zeynel & Uzer
10. Young, Klosko, & Weishaar
11. Simpson, Simionato, Smout, Vvan Vreeswijk, Hayes, Sougleris & Reid

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

استراتژی هیجان محور (رویارویی[1]، دوری گزینی[2]، گریز-اجتناب[3] و خودکنترلی[4]) و مسئله محور (جستجوی حمایت اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، مسئله گشایی برنامه‌ریزی‌شده[5] و ارزیابی مجدد مثبت[6]) بوده که شامل فنون عملی شناختی و یا رفتاری است که فرد در مواجهه با تنیدگی از آن‌ها استفاده می‌کند (براون و بوند[7]، ۲۰۱۹). با توجه به آنچه گفته شد این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سوال بود که آیا روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی قادر به تشخیص و طبقه‌بندی نوجوانان به دو گروه با و بدون ترس از ارزیابی منفی می‌باشند؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر دارای طرح تابع تشخیص دوگروهی بود. پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دختران نوجوان با بلوغ زودرس مدارس متوسطه دخترانه شهر تهران در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بودند. ملاک شناسایی نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس در این پژوهش دختری نوجوانی بود که قبل از سن ۱٤ سالگی و پیش از موعد مقرر بلوغ را تجربه کرده باشد. در ابتدا پرسشنامه ترس از ارزیابی منفی لری (۱۹۸۳) بر روی ۱۰۰ نفر از این نوجوانان دارای بلوغ زودرس اجرا شد و از بین آن‌ها ۳۰ نفر دارای نمره بالا در ترس از ارزیابی منفی بودند در گروه هدف قرار گرفتند و ۳۰ نفر دیگر که نمره پایین‌تر در ترس از ارزیابی منفی داشتند به‌عنوان گروه مقایسه (کنترل) انتخاب شدند. سپس پرسشنامه‌های روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی برای پاسخگویی در اختیار این دو گروه قرار داده شد. در ابتدای پرسشنامه اصول اخلاقی پژوهش نوشته شد و طی آن شرکت آزادانه و داوطلبانه و محرمانه ماندن پاسخ‌ها شرح داده‌شده بود. این اصول برای آن‌ها خوانده شد و از آن‌ها رضایت شفاهی جهت شرکت در پژوهش دریافت شد. سپس بر اساس دستورالعملی که در بالای پرسشنامه‌ها نوشته‌شده بود از آن‌ها خواسته شد تمامی سوالات را به‌دقت بخوانند تا حد امکان سؤالی را بی‌پاسخ نگذارند. پژوهشگر بر روند اجرای پرسشنامه‌ها نظارت داشت و تمامی پرسشنامه‌ها تکمیل گردیده و هیچ پرسشنامه‌ای بدون پاسخ باقی نماند. بعد از گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌های پاسخ‌های نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس با و بدون ترس از ارزیابی منفی با روش‌های آماری مناسب تجزیه‌وتحلیل گردید. جهت تجزیه‌وتحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از میانگین و انحراف معیار و در سطح استنباطی از تحلیل تابع تشخیصی (تحلیل ممیزی[8]) استفاده شد. ابزار تجزیه‌وتحلیل داده‌ها نرم‌افزار SPSS نسخه ۲٤ بود.

1. confronted coping
2. distancing
3. escape-avoidance
4. controlling
5. plan-full problem solving
6. positive reappraisal
7. Brown & Bond
8. discriminant function

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

ابزار پژوهش

فرم کوتاه پرسشنامه روان سازه‌های سازش نایافته اولیه یانگ[1] (YSQ-S3) یانگ[2] (۲۰۰۵): این پرسشنامه ۷۵ سؤالی پنج حوزه اصلی شامل حوزه بریدگی و طرد با سوالات ۱، ۲، ۳، ٤، ٥، ٦، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱٤، ۱٥، ۱٦، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲٤ و ۲٥؛ خودمختاری و عملکرد مختل با سوالات ۲٦، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳٤، ۳٥، ۳٦، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ٤۰، ٤۱، ٤۲، ٤۳، ٤٤ و ٤٥؛ محدودیت‌های مختل با سوالات ٦٦، ٦۷، ٦۸، ٦۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷٤ و ۷٥؛ خود جهت‌مند با سوالات ٤٦، ٤۷، ٤۸، ٤۹، ٥۰، ٥۱، ٥۲، ٥۳، ٥٤ و ٥٥؛ و گوش بزنگی بیش از حد و بازداری با سوالات ٥٦، ٥۷، ٥۸، ٥۹، ٦۰، ٦۱، ٦۲، ٦۳، ٦٤ و ٦٥ را اندازه‌گیری می‌کند (اسپرب، داسیلوا، کوگو-موریرا، لارا و دی کاروالهو[3]، ۲۰۱۹). نمره‌گذاری آن بر اساس طیف ٦ درجه ای لیکرت صورت می‌گیرد به این صورت کاملاً غلط، ۱ نمره، تقریباً غلط ۲ نمره، بیشتر درست است تا غلط ۳ نمره، اندکی درست ٤ نمره، تقریباً درست ٥ نمره و کاملاً درست ٦ نمره تعلق می‌گیرد (فیلیپسریال بروکمن، بایلی و کنیبون[4]، ۲۰۱۹). در یک پژوهش آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۹٦ به‌دست‌آمده است که نشان‌دهنده آلفای بسیار خوب پرسشنامه است (برجی، فرشادنیا، خرمی و قهاری، ۱۳۹۸). در پژوهش دیگر آلفای کرونباخ مؤلفه‌ها در دامنه بین ۰/۸۹ تا ۰/۹٦ گزارش‌شده است (شعبانی خدیو و احمدیان، ۱۳۹۸). در خارج از کشور برای بررسی قابلیت اعتماد پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب مؤلفه‌ها در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۹۱ گزارش‌شده است و همبستگی بین دو نسخه کوتاه و بلند ضریب ۰/۸۰ به‌دست‌آمده است که نشان‌دهنده روایی همگرایی پرسشنامه است (استانیسزک و پوپیل[5]، ۲۰۱۸). در یک پژوهش دیگر نیز آلفای کرونباخ مؤلفه‌ها بین ۰/۷۹ تا ۰/۹۲ به‌دست‌آمده است (سیمپسون، سیمیوناتو، اسموت، ون ورسویجک، هایس، سوگلریس و رید، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۷۰ به‌دست‌آمده است.

پرسشنامه استراتژی‌های مقابله با تنیدگی[6] (WCQ) لازاروس و فولکمن[7] (۱۹۹۸): این پرسشنامه شامل ٦٦ سوال است که دو مؤلفه مقابله هیجان محور با سوالات ٦، ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱٤، ۱٥، ۱٦، ۱۷، ۲۱، ۲۸، ۳۳، ۳٤، ۳٥، ٤۰، ٤۱، ٤۳، ٤٤، ٤٦، ٤۷، ٥۰، ٥٤، ٥۸، ٥۹، ٦۲ و ٦۳؛ مسئله محور با سوالات ۱، ۸، ۹، ۱۸، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲٥، ۲٦، ۲۹، ۳۱، ۳٦، ۳۸، ۳۹، ٤۲، ٤۳، ٤٥، ٤۹، ٥۱، ٥۲، ٥٦ و ٦۰ را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف ٤ چهاردرجه‌ای لیکرت شامل اصلاً صفر نمره، بعضی‌اوقات ۱ نمره، معمولاً ۲ نمره و زیاد ۳ نمره تعلق می‌گیرد (برگار، اسکلا-ساویک و پلسنیکار[8]، ۲۰۱۸). در این پرسشنامه ۱٦ سوال انحرافی است و ٥۰ سوال دیگر شیوه مقابله فرد با تنیدگی را مورد ارزیابی قرار می‌دهند. برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه بر روی دانش‌آموزان

[1]. Young Schema Questionnaire – Short Form (YSQ-S3)
[2]. Young
[3]. Sperb, Da Silva, Cogo-Moreira, Lara & De Carvalho
[4]. Phillips, Brockman, Bailey & Kneebone
[5]. Staniszek & Popiel
[6]. Ways of Coping Questionnaire (WCQ)
[7]. Lazarus & Folkman's
[8]. Bregar, Skela-Savič & Plesničar

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

دختر دبیرستان‌های شهر سبزوار از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب مقابله مسئله مدار ۰/۷۰ و مقابله هیجان‌مدار ۰/٦۹ به‌دست‌آمده است (سدیدی و یمینی، ۱۳۹۷). روایی پرسشنامه با ضریب همبستگی نشان داده است که ضریب همبستگی بین تعهد سازمانی و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی ۰/۳۳ و معنی‌دار در سطح ۰/۰۰۱ به‌دست‌آمده است که نشان‌دهنده روایی همگرایی پرسشنامه است (محمودی راد، حسینی، کاظمی مجد و دره‌کی، ۱۳۹۷). در خارج کشور برای بررسی قابلیت اعتماد پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب آلفای کرونباخ مؤلفه‌ها بین ۰/۸٦ تا ۰/۹۳ گزارش‌شده است (کرایج و گرانسفکی[1]، ۲۰۱۹). همچنین در یک پژوهشی دیگر آلفای کرونباخ برای رویارویی ۰/۵۳، دوری گزینی ۰/٤۹، گریز-اجتناب ۰/۷۲، خودکنترلی ۰/٤۸، جستجوی حمایت اجتماعی ۰/۷۵، مسئولیت‌پذیری ۰/٦۳، مسئله گشایی برنامه‌ریزی‌شده ۰/۷٤ و ارزیابی مجدد مثبت ۰/۷٦ به‌دست‌آمده است (براون و بوند، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۷٦ به‌دست‌آمده است.

فرم کوتاه ترس از ارزیابی منفی[2] (BFNES) لری[3] (۱۹۸۳): این فرم کوتاه شامل ۱۲ سوال است که سطوح متمایز تجارب اضطراب زای افراد را در مواجهه احتمالی با ارزیابی‌های منفی آتی اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری آن در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد به این صورت که هرگز صدق نمی‌کند ۱ نمره تا تقریباً همیشه صدق می‌کند ۵ نمره تعلق می‌گیرد. سوالات ۲، ٤، ۷ و ۱۰ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نمره بالاتر نشان‌دهنده سطوح بالاتر تجربه اضطراب و ترس است. در یک پژوهش در داخل ایران برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب در دامنه بین ۰/۸۰ تا ۰/۸۲ به‌دست‌آمده است (امرایی، خدایی، شکری، گراوند و طولابی، ۱۳۹۰). در خارج از کشور نیز برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب ۰/۹۵ محاسبه‌شده است (جونز[4] و همکاران، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۷٦ به‌دست‌آمده است.

یافته‌ها

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در دو گروه نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس با و بدون ترس از ارزیابی منفی

متغیرهای پژوهش	ترس از ارزیابی		گروه عادی		نرمال بودن	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	آماره آزمون Z	سطح معناداری
بریدگی و طرد	۱۰۳/۸۳	۱۵/٤۰	۹٦/۵۷	۱٤/۰۰	۰/۵۵۱	۰/۱۰۳
خودمختاری و عملکرد مختل	۷۷/٦۳	۱۲/٤۱	٦۸/۸۷	۹/٤۷	۰/۵۳۰	۰/۱۵۱
محدودیت‌های مختل	۳۹/۳۰	٦/٦۱	۳۷/۱۳	٦/۸٤	۰/۷۷۱	۰/۱۳۲
دیگر جهت‌مندی	۳۸/۹۷	۵/٦۳	۳۸/۰۰	۵/۹۰	۰/۸٦۲	۰/۲۱۲
گوش بزنگی بیش از حد و بازداری	۳۹/٤۳	۵/٦۸	۳۸/٦۰	٦/۱۳	۰/۷٦٤	۰/۱۵۵
مقابله با تنیدگی هیجان‌مدار	۳۸/۳۳	۵/۸۰	۲۸/۹۷	۸/۱۸	۰/۸۸۱	۰/۱۵۱
مقابله با تنیدگی مسئله مدار	۲۹/۲۷	۸/۵۳	۳٦/٦۷	۸/۰٦	۰/۸٦۲	۰/۱۳۳

1. Kraaij & Garnefski
2. Brief Fear of Negative Evaluation Scale (BFNES)
3. Leary
4. Jones

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

جدول ۱- یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در دو گروه نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس با و بدون ترس از ارزیابی منفی را نشان می‌دهد. آزمون کلموگروف اسمیرنوف تک نمونه‌ای همان‌گونه که مشاهده می‌شود توزیع نمرات متغیرهای پژوهش با ۹۵ درصد اطمینان طبیعی است. از آنجایی سطوح معناداری آماره‌های نرمال بودن بزرگتر از ۰/۰۵ هستند (P>۰/۰۵)، لذا توزیع نمرات دارای توزیع نرمال است. برای انجام تحلیل تابع تشخیصی، پیش‌فرض هم‌چند خطی آزمون ام‌باکس انجام شد که نتایج آن امکان استفاده از این روش را تائید کرد (M Boxes=٤١/٣٥١ ؛ sig=۰/۰٦۹).

جدول ۲. نتایج آزمون برابری میانگین‌ها

متغیرهای پیش‌بین	لامبدای ویلکز	آماره F	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	معناداری
بریدگی و طرد	۰/۹٤۱	۳/٦٥٥	۱	٥٨	۰/۰٦۱
خودمختاری و عملکرد مختل	۰/۸٦۰*	۹/٤٦٥	۱	٥٨	۰/۰۰۳
محدودیت‌های مختل	۰/۹۷٤	۱/٥٥٨	۱	٥٨	۰/۲۱۷
دیگر جهت‌مندی	۰/۹۹۳	۰/٤۲۱	۱	٥٨	۰/٥۱۹
گوش بزنگی بیش از حد و بازداری	۰/۹۹٥	۰/۲۹۸	۱	٥٨	۰/٥۸۷
مقابله با تنیدگی هیجان‌مدار	۰/٦۸۹*	۲٦/۱۹۷	۱	٥٨	۰/۰۰۱
مقابله با تنیدگی مسئله مدار	۰/۸۲۹*	۱۱/۹۲۷	۱	٥٨	۰/۰۰۱

* مقادیر آماره F در سطح P<۰/۰۱ معنی‌دار هستند.

در جدول ۲ نتایج آزمون برابری میانگین‌ها ارائه‌شده است که نتایج بیان‌کننده تفاوت بین میانگین دو گروه در متغیرهای روان سازه‌های سازش نایافته اولیه (تنها حوزه خودمختاری/عملکرد مختل) و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بود.

جدول ۳. خلاصه نتایج تابع‌های تشخیصی

شاخص	آماره
تابع	۱
مقدار ویژه	۱/۰٥۹
همبستگی کانونی	۰/۷۱۷
مجذور همبستگی کانونی (ضریب تعیین)	۰/٥۱٤
لامبدای ویلکز	۰/٤۸٦
خی دو	۳۹/۳٥۹
درجه آزادی	۷
معناداری	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۳- حاصل از تحلیل تابع تشخیصی و بررسی تابع‌های متعارف[1] نشان داد که با توجه به مقدار ویژه[2] و همبستگی کانونی به‌دست‌آمده، می‌توان گفت که تابع تشخیص از قدرت تمیز خوبی برای تمایز دو گروه نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس با و بدون ترس از ارزیابی منفی بهره‌مند است و ٥۱/٤٪ درصد از واریانس تفاوت دو گروه ناشی از متغیرهای پیش‌بین یعنی روان سازه‌های

[1]. canonical functions
[2]. eigenvalue

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

سازش نایافته اولیه (تنها حوزه خودمختاری/عملکرد مختل) و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی است. همچنین با توجه به مقدار لامبدای ویلکز، درجه آزادی تابع و معناداری آن، نتایج بیان‌کننده معناداری تابع تشخیص است.

جدول ٤. ماتریس ضرایب استاندارد و ساختاری متغیرهای پژوهش

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب ساختار	ضرایب استاندارد
بریدگی و طرد	۰/۰۳۳	۰/٦٥۳
خودمختاری و عملکرد مختل	۰/۸٤۳	۰/٤٤۱
محدودیت‌های مختل	۰/۱۲٦	۰/۳۹۳
دیگر جهت‌مندی	۰/۱۷۳	۰/۲٤٤
گوش بزنگی بیش از حد و بازداری	۰/٤٤۲	۰/۱٥۹
مقابله با تنیدگی هیجان‌مدار	۰/۷٦۰	۰/۰۸۳
مقابله با تنیدگی مسئله مدار	۰/٥۲۲	۰/۰۷۰

ضرایب استاندارد و ساختاری متغیرهای پژوهش در جدول ٤- ارائه‌شده است. متغیرهای با ضرایب ساختاری ۰/۳ و بالاتر، نسبت به سایر پیش‌بین‌ها در تعیین بعد ایجادشده توسط تابع تشخیص، اهمیت توجه برانگیزی دارند. در جدول ۵ نتایج حاصل از طبقه‌بندی گروه‌ها توسط تابع تشخیص آمده است.

جدول. فراوانی و درصد نتایج طبقه‌بندی در گروه‌های عادی و دارای ترس از ارزیابی منفی

گروه‌بندی		عضویت گروهی پیش‌بینی‌شده		کل
		گروه ترس از ارزیابی منفی	گروه عادی	
طبقه‌بندی اصلی	گروه ترس از ارزیابی منفی	۲٥(۸۳/۳ درصد)	٥(۱٦/۷ درصد)	۳۰
	گروه عادی	۲(٦/۷ درصد)	۲۸(۹۳/۳ درصد)	۳۰

بر اساس جدول ۵ می‌توان گفت که تابع تشخیصی حاضر در پیش‌بینی ۸۳/۳ درصد از دانش‌آموزان مبتلا به بلوغ زودرس دارای ترس از ارزیابی منفی و ۹۳/۳ درصد از نوجوانان مبتلا به بلوغ زودرس بدون ترس از ارزیابی منفی به‌درستی عمل کرده است. در کل تحلیل تابع تشخیص برای ۸۸/۳ درصد موارد پیش‌بینی ترس از ارزیابی منفی موفقیت‌آمیزی داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش تشخیصی روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس بود. نتایج تحلیل ممیزی نشان داد که با کمک خودمختاری و عملکرد مختل و استراتژی-های هیجان‌مدار و مسئله مدار می‌توان ترس از ارزیابی منفی را پیش‌بینی کرد. تحلیل ممیزی توانست با ۸۸/۳ درصد پیش‌بینی صحیح دختران با بلوغ زودرس را به دو گروه با و بدون ترس از ارزیابی منفی طبقه‌بندی نماید. پژوهشی که نشان داده باشد که روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس نقش تشخیصی دارند وجود ندارد، لذا همسویی و ناهمسویی نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش با نتایج تحقیقات قبلی مشخص نیست؛ اما این پژوهش می‌تواند در راستای نتایج تحقیقات زینل و یوزر (۲۰۲۰) باشد. در تبیین نقش تشخیصی روان سازه‌های سازش نایافته اولیه

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

بر ترس از ارزیابی منفی می‌توان گفت که اختلالات اضطرابی، از پردازش اطلاعات سوداری که سبب الگوهای خودکار تفکر می‌شوند، به وجود می‌آیند که این امر به‌وسیله‌ی بدبینی، تفسیر منفی و غیرواقعی مشخص می‌شود. طبق نظریه شناختی، خودمختاری و عملکرد مختل، پنهان و خاموش می‌مانند تا به‌وسیله‌ی تنیدگی‌های بیرونی راه‌اندازی شوند. شناخت‌واره‌های اساسی خودمختاری و عملکرد مختل، پردازش اطلاعات سودار است که ادراک و افکار افراد را تحریف می‌کند. طبق مدل روان‌سازه‌ای یانگ، خودمختاری و عملکرد مختل، زمینه و بستر را برای رشد مشکلات روانی که یکی از مهمترین آن‌ها اختلالات اضطرابی و ترس از ارزیابی منفی است را فراهم می‌کند. لذا منطقی است که خودمختاری و عملکرد مختل نقش تشخیصی بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس داشته باشند. از سوی دیگر، در تبیین نقش تشخیصی استراتژی هیجان‌مدار بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس می‌توان گفت که دخترانی که این فرآیند را زودتر از موعد شروع می‌کنند با مشکلاتی روان‌شناختی، هیجانی و اجتماعی زیادی مواجه می‌شوند. در استراتژی مقابله با تنیدگی هیجان‌مدار هدف اصلی تمرکز بر هیجان و کنترل ناراحتی هیجانی است. استراتژی مقابله هیجان‌مدار می‌تواند مشکل فرد را گسترده‌تر و بدتر کند و یا باعث به وجود آمدن یک مشکل تازه در فرد دارای بلوغ زودرس می‌شود. درد مرتبط با رشد اعضای بدن و تغییر حالات روان‌شناختی و جسمی در این دختران با مشکلات جسمی، روان‌شناختی و اجتماعی همراه آن را می‌توان به‌عنوان فشارزاهایی در نظر گرفت که باعث می‌شود تا بیمار برای اعمال کنترل و مدیریت بر آن‌ها از راهبردهای هیجان‌مدار استفاده کنند که همین امر باعث می‌شود زمانی که با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند ترس از ارزیابی منفی از سوی دیگران را داشته باشند. همچنین در تبیین نقش تشخیصی استراتژی مسئله‌مدار بر ترس از ارزیابی منفی دختران مبتلا به بلوغ زودرس می‌توان گفت که وقتی دختران نوجوان با بلوغ زودرس از راهبرد مقابله با تنیدگی مسئله‌مدار استفاده می‌کند، در انتخاب راهبرد مقابله با تنیدگی مسئله مدار مهارت‌های شناختی و ارتباطی به‌صورت مثبت و سازنده فعال می‌شود. فعال شدن مهارت‌های شناختی و ارتباطی، توانمندی‌های هیجانی و کنترل هیجانات را افزایش داده و نارسایی‌ها در تنظیم هیجانات را از بین می‌برد. لذا فقدان راهبرد قوی حل مسئله می‌تواند تأثیرات منفی گسترده‌ای بر روابط اجتماعی داشته باشد و منجر به گسترش ترس از ارزیابی منفی در آنان گردد.

در استفاده از نتایج باید دقت داشت که یافته‌های این تحقیق، محدود به دختران با بلوغ زودرس دوره متوسطه شهر تهران بوده است، بنابراین در تعمیم نتایج به دیگر دختران با بلوغ زودرس در دیگر شهرها باید محتاطانه عمل کرد. مطالعه حاضر از نوع مطالعات توصیفی بوده است، لذا روابط به‌دست‌آمده را نمی‌توان به‌عنوان روابط علت و معلولی تفسیر و تعبیر کرد. انجام این پژوهش با روش نمونه‌گیری در دسترس و حجم نمونه کمتری مقدور بود. درصورتی‌که نمونه بزرگ‌تری در دسترس بود این احتمال وجود داشت که نتایج متفاوت‌تری از نتیجه به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر به دست می‌آمد. برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج پیشنهاد می‌شود دانشجویان و پژوهشگران چنین پژوهش‌هایی را در سایر شهرها تکرار کنند تا شواهدی از روابط به‌دست‌آمده فراهم شود. استفاده از مطالعات طولی و سایر روش‌های تحقیق (ترکیبی شامل کیفی و کمی) می‌تواند برای بررسی این مطالعه سودمندتر باشد. به این صورت که پیشنهاد می‌گردد با استفاده از یک مطالعه کیفی به بررسی عوامل مؤثر بر ترس از ارزیابی منفی در دختران با بلوغ زودرس پرداخته شود. پیشنهاد می‌شود در صورت امکان با انتخاب نمونه با حجم بیشتر و برگزیدن روش نمونه‌گیری تصادفی محدودیت

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

پژوهش حاضر را برطرف کنند تا نتایج دقیق‌تری از نتیجه به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر به دست آید. دستاوردها و پیامدهای این پژوهش را می‌توان در دو سطح نظری و عملی مطرح کرد. در سطح نظری، یافته‌های پژوهش می‌توانند با تبیین نحوه اثرگذاری روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های مقابله با تنیدگی بر ترس از ارزیابی منفی در دختران با بلوغ زودرس به گسترش دانش، مفاهیم و مدل‌های موجود در زمینه ترس از ارزیابی منفی در این دختران کمک کنند. در سطح عملی، از یافته‌های این پژوهش می‌توان در جهت تدوین برنامه‌ها و مداخله‌های آموزشی درمانگری در مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی جهت طراحی مداخلاتی مانند طرحواره درمانی مبتنی بر کاهش روان سازه‌های سازش نایافته اولیه و استراتژی‌های هیجان‌مدار مقابله با تنیدگی به بهبود ترس از ارزیابی منفی در دختران با بلوغ زودرس کمک شود و مشاوران و روانشناسان بالینی می‌توانند بر این اساس از نتایج این پژوهش استفاده کنند.

منابع

- امرایی، مردان؛ خدایی، علی؛ شکری، امید؛ گراوند، فریبرز؛ و طولابی، سعید. (۱۳۹۰). هنجاریابی، روایی و پایایی نسخه کوتاه مقیاس ترس از ارزیابی منفی در نوجوانان دانش‌آموز ۱۸-۱۲ ساله شهر تهران. *مطالعات روان‌شناختی، ۷*(۱)، ۹۶-۶۵.
- برجی، میترا؛ فرشادنیا، الهام؛ خرمی، زهرا؛ و قهاری، شهربانو. (۱۳۹۸). پیش‌بینی افکار خودکشی بر اساس معناداری زندگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان. *مجله سلامت اجتماعی*، ۶(۲)، ۱۹۵-۱۸۶.
- سدیدی، محسن؛ و یمینی، محمد. (۱۳۹۷). پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی بر اساس راهبردهای مقابله‌ای و ناگویی هیجانی. *فصلنامه مطالعات روان‌شناختی، ۱۴*(۲)، ۱۴۱-۱۲۵.
- شعبانی خدیو، امیر؛ و احمدیان، حمزه. (۱۳۹۸). رابطهٔ ارضاء نیازهای بنیادی روانی و اختلال تنظیم هیجانی با نقش میانجیگری طرحواره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان. *دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*، ۲۰(۱)، ۱۱۱-۱۰۱.
- محمودی راد، غلامحسین؛ حسینی، مهدی؛ کاظمی‌مجد، رضوان؛ و دره‌کی، علی‌اکبر. (۱۳۹۷). ارتباط میان راهبردهای مقابله‌ای و تعهد سازمانی پرستاران. *فصلنامه مدیریت پرستاری*، ۷(۲)، ۱۰-۱.
- Bregar, B., Skela-Savič, B., & Plesničar, B. K. (2018). Cross-sectional study on nurses' attitudes regarding coercive measures: the importance of socio-demographic characteristics, job satisfaction, and strategies for coping with stress. *BMC psychiatry*, *18*(1), 171.
- Brown, L. J., & Bond, M. J. (2019). The pragmatic derivation and validation of measures of adaptive and maladaptive coping styles. *Cogent Psychology*, *6*(1), 1568070.
- eary, M. R. (1983). A brief version of the Fear of Negative Evaluation Scale. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *9*(3), 371-375.
- Jones, S., Raykos, B. C., McEvoy, P. M., Ieraci, J., Fursland, A., Byrne, S. M., & Waller, G. (2019). The development and validation of a measure of eating disorder-specific

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

interpersonal problems: The Interpersonal Relationships in Eating Disorders (IR-ED) Scale. *Psychological assessment*, *31*(3), 389.

- Kraaij, V., & Garnefski, N. (2019). The Behavioral Emotion Regulation Questionnaire: Development, psychometric properties and relationships with emotional problems and the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. *Personality and Individual Differences*, *137*, 56-61.
- Lee, J., Kwak, M. J., & Ju, H. O. (2019). Effect of a Social Support Program for Mothers of Children with Precocious Puberty: A Preliminary Quasi-Experimental Study. *Journal of pediatric nursing*, *46*, e2-e9.
- Phillips, K., Brockman, R., Bailey, P. E., & Kneebone, I. I. (2019). Young Schema Questionnaire–Short Form Version 3 (YSQ-S3): Preliminary validation in older adults. *Aging & mental health*, *23*(1), 140-147.
- Simpson, S., Simionato, G., Smout, M., van Vreeswijk, M. F., Hayes, C., Sougleris, C., & Reid, C. (2019). Burnout amongst clinical and counselling psychologist: The role of early maladaptive schemas and coping modes as vulnerability factors. *Clinical psychology & psychotherapy*, *26*(1), 35-46.
- Sperb, W., da Silva, J. A., Cogo-Moreira, H., Lara, D. R., & de Carvalho, H. W. (2019). The latent structure of the Young Schema Questionnaire-Short Form. *Brazilian Journal of Psychiatry*, (AHEAD).
- Staniszek, K., & Popiel, A. (2018). Development and validation of the Polish experimental short version of the Young Schema Questionnaire (YSQ-ES-PL) for the assessment of early maladaptive schemas. *Roczniki Psychologiczne/Annals of Psychology*, *20*(2), 401-427.
- Winter, S., Durand, A., & Brauner, R. (2019). Precocious and early central puberty in children with pre-existing medical conditions: a single center study. *Frontiers in pediatrics*, *7*.
- Young, J. E. (2005). *Young Schema Questionnaire – Short Form 3 (YSQ-S3).* New York, NY: Cognitive Therapy Center.
- Zeynel, Z., & Uzer, T. (2020). Adverse childhood experiences lead to trans-generational transmission of early maladaptive schemas. *Child abuse & neglect*, *99*, 104235.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

The discriminational role early maladaptive schemas and stress coping strategies in fear of negative evaluation of females with precocious puberty

Abstract

The purpose of this study was to discriminational role early maladaptive schemas and stress coping strategies in fear of negative evaluation of females with precocious puberty. The research design was a two-group diagnostic function. The statistical population consists of all the females with precocious puberty of high school Tehran city in year academic 2018-2019. For that 30 females with precocious puberty with fear of negative evaluation and 30 females with precocious puberty without fear of negative evaluation social anxiety were picked through convenience sampling and schema questionnaire – short form of Young (2005), Ways of Coping Questionnaire (WCQ) of Lazarus & Folkman's (1998) and brief fear of negative evaluation scale of Leary (1983) were administered to them and were analyzed using discriminant analysis. The results of the discriminant analysis showed that impaired autonomy & performance and secure stress coping strategies female students can help to prediction fear of negative evaluation. The function discriminant analysis assigned 88/3 percent of the females with precocious puberty with and without fear of negative evaluation. The findings clarified the importance of these variables in distinguishing female's precocious puberty with and without fear of negative evaluation; hence these factors can be used in prevention of anxiety-damaging behaviors and fear of premature puberty by counselors and psychologists.

Keyword: *early maladaptive schemas, stress coping strategies, fear of negative evaluation, precocious puberty*

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]